Talu“ vastutava toimetajana 1925—30, liikmena Rahvapanga, Pikalaenu Panga ja E. Maapanga nõukogus, ÜENÜ kesknõukogus, E. Haridusliidu juhatuses, spordiseltsi „Kalev“ juhatuses, E. Kartulikasvatajate Ühingu nõukogus, I Põllutöökojas, Ühistegevuskojas jm. P. on võtnud osa ka omavalitsuse tööst, olles ms. Viru maavolikogu esimees 1930—34. A-st 1921 peab ta Undla vallas Pajuvälja talu.

Isikl. jm. saadud andmed. *T.*

PERLITZ, Harald, füüsik, sünd. 31. V 1889 vkj. Tallinnas nahkuri pojana, lõpetas Peterburi 12. gümnaasiumi 1908 ja Peterburi ülikooli füüsika-matemaatika teaduskonna füüsika haru 1912 1. järgu diplomiga; ta jäeti füüsika õppetooli juurde teaduslikuks ettevalmistumiseks. P. töötas suvisemestril 1914 Münchenis prof. A. Sommerfeld'i teoreetilise füüsika instituudis, oli Maailmasõja ajal Vene sõjaväes meteoroloogiks ja gaasisõjatehnikuks, kellena komandeeriti 1917 Prantsusmaale ja hiljemini Londoni gaasisõja tehnikaga tutvumiseks. Teotsenud vahepeal Siberis, kus oli 1919—20 ms. Kaug-Ida Eesti rahvusliku komitee liige, on ta toiminud 1921 füüsika õpetajana Tartus H. Treffner'i gümnaasiumis, 1921—35 Tartu ülikooli teoreetilise füüsika dots-na ja a-st 1935 teoreetilise ja tehnilise füüsika korralise prof-na. Ta omandas dr. phil. nat. astme Tartus 1932. Ühtlasi on P. toiminud matemaatika-loodusteaduskonna dekaanina 1927—30, sama teaduskonna tehnikaosakonna prodekaanina 1934—36 ja Tartu ülikooli majandusasjade prorektorina 1936—37. Ta on avaldanud hulga uurimusi, peamiselt kristallide ehituse kohta, kodu- ja välismaa väljaandeis, nagu „Loodus“, „Keemia Teated“, LUS-i Aruanded, Tartu ülikooli *Acta*, „Zeitschrift für Physik“, „Physikalische Zeitschrift“, „Zeitschrift für Kristallographie“, „Metallwirtschaft“, „Transactions of the Faraday Society“, „The American Physics Teacher“, „Philosophical Magazine“ jt. Ta töist on suuremaid „Abstandsänderungen nächster Nachbaratome in einigen Elementen und Legierungen“ (*Acta* A XXII_4, 1931), „The Structure of the Intermetallic Compound Au_2Pb“ (*ibid.* A XXVII_{11}, 1934) ja „Some Conclusions from Rules on the Concentration of Valency Electrons in Binary Intermetallic Alloys“ („Journal of Chemical Physic's“, 1, 335, 1933).

Isikl. saadud andmed. *E. K-n.*

PETERS, Albert, Vabadussõja tegelane, sünd. 30. I 1893 vkj. Viljandimaal Vana-Põltsamaa v. taluniku pojana, lõpetas Paide linnakooli ja 1915 Oranienbaumi lipnikkudekooli. Maailmasõjast võttis P. osa 1914—18 sõdurina ja ohvitserina ning tõusis alamleitnandiks ja rooduülemaks. Astunud jaan-s 1918 1. Eesti polku, teenis ta rooduülemana kuni polgu laialisaatmiseni Saksa okupatsioonivõimude poolt apr-s 1918. E. Vabadussõjas määrati ta 15. I 1919 ukj. kitsarööpmeliste soomusrongide ülemaks, kellena avaldas silmapaistvaid teeneid soomusrongide formeerimisel ja juhtimisel. Ta on Vabadusristi kavaler. P. langes 20. III 1919 ukj. lahingus alamkapteni auastmes.

Sõjaministeeriumi arhiivist saadud andmed; Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935); Eesti Vabadussõda 1918—1920 I (1937), lk. 395 j.; Pilistvere koguduse õpetajalt saadud andmed.

O. K.

PETERSEN, Wilhelm, balti-saksa zooloog, sünd. 31. V 1854 vkj. Lihulas maalri pojana, lõpetas Pärnu gümnaasiumi, õppis 1874—81 zooloogiat Tartu ülikoolis, kus omandas 1884 cand. zool. ja 1887 mag. zool. astme; ta oli a-st 1884 Tallinna Peetri reaalkooli ülemõpetaja, a-st 1890 Maailmasõjani direktor ja 1915—17 toomkooli direktor Tallinnas; surn. 3. II 1933 ukj. Nõmmel. — P. on sooritanud uurimisreise Lõuna-Ameerikasse, Lapimaale, Turkestani, Pärsiasse, Tagakaukaasiasse, Armeeniasse, Uurali ja mitmele poole Kesk-Euroopasse. Oma uurimistöös tegeles ta peamiselt liblikatega, käsitles aga ka ulatuslikumaid probleeme, enamikus liikide tekkimist ja zoogeograafilisi küsimusi. P. oli esimesi, kes juhtis tähelepanu suguelundite tähtsusele liblikate süstemaatilise tunnusena. Eriti tagajärjekas oli ta töö a-il 1924—31, mis ajavahemikul ta avaldas 54-st tööst 18. Säärane intensiivne töö on seletatav Vabariigi Valitsuse toetusega, mis asetas P-i akadeemiku seisukorda, andes temale võimaluse täielikult pühenduda teaduslikule tööle. Haridusministeerium omandas P-i kõrgehinnalise liblikatekogu ja andis selle üle Tartu ülikoolile. Ta tähtsamaist töist